

Zaključci sa sastanka Vijeća Europskog gospodarskog prostora (EGP)

1. Četrdeset i sedmi sastanak Vijeća EGP-a održan je 16. svibnja 2017. u Bruxellesu pod predsjedanjem malteškog zamjenika premijera i ministra za poslove EU-a Louisa Grecha koji je predstavljao predsjedništvo Vijeća Europske unije. Na sastanku su sudjelovali norveški ministar za EGP i poslove EU-a Frank Bakke-Jensen, ministar vanjskih poslova Islanda Guðlaugur Þór Þórðarson te ministrica vanjskih poslova Lihtenštajna Aurelia Frick, kao i članovi Vijeća Europske unije te predstavnici Europske komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje.

Politički dijalog

2. Vijeće EGP-a prepoznalo je da je blisko partnerstvo između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a najbolje jamstvo dugoročnog zajedničkog blagostanja i stabilnosti. U tom kontekstu, Vijeće EGP-a istaknulo je da će ministri u okviru političkog dijaloga raspravljati o *posljedicama povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a za Sporazum o EGP-u i o Arktiku*. Vijeće EGP-a naglasilo je važnost nastavka prakse pozivanja dužnosnika iz država EFTA-e koje su članice EGP-a na političke dijaloge koji se održavaju na razini odgovarajućih radnih skupina Vijeća EU-a.

3. U pogledu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a Vijeće EGP-a naglasilo je važnost očuvanja Sporazuma o EGP-u te osiguravanja nastavka homogenog unutarnjeg tržišta u Europi koje dobro funkcionira. S obzirom na to da će povlačenje utjecati i na Sporazum o EGP-u, Vijeće EGP-a pozvalo je na blizak dijalog i stalnu razmjenu informacija između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a o pregovorima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji u vezi s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, kao i o budućim odnosima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine.

Suradnja u okviru EGP-a

4. Vijeće EGP-a potvrdilo je ključnu ulogu koju Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (Sporazum o EGP-U) ima već više od dvadeset godina u promicanju gospodarske integracije između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a. Vijeće EGP-a istaknulo je da je Sporazum pokazao stabilnost, kao i sposobnost prilagodbe promjenama Ugovorâ EU-a i proširenjima EU-a. Vijeće EGP-a prepoznalo je pozitivne doprinose država EFTA-e koje su članice EGP-a procesu oblikovanja odluka o zakonodavstvu i programima EU-a relevantnima za EGP putem njihova sudjelovanja u odgovarajućim odborima, skupinama stručnjaka, studijama i agencijama, kao i putem dostavljanja Komentara država EFTA-e koje su članice EGP-a. Vijeće EGP-a naglasilo je važnost pozivanja ministara EGP-a i EFTA-e na neformalne ministarske sastanke EU-a i ministarske konferencije relevantne za sudjelovanje EGP-a i EFTA-e u unutarnjem tržištu i izrazilo svoju zahvalnost sadašnjem malteškom i nadolazećem estonskom predsjedništvu za nastavak te prakse.

5. Vijeće EGP-a istaknulo je važnost dobrog funkcioniranja jedinstvenog tržišta kao pokretača jačanja gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta diljem Europe te je pozdravilo već poduzete mjere za provedbu prijedlogâ iz strategija za jedinstveno digitalno tržište i unapređivanje jedinstvenog tržišta, koje su obje pokrenute u 2015. s ciljem potpunog iskorištavanja neiskorištenog potencijala za rast i produktivnost. Vijeće EGP-a složilo se da je za rješavanje nekih od glavnih izazova koji se javljaju na jedinstvenom tržištu potreban holistički pristup te je naglasilo važnost bliskog sudjelovanja država EFTA-e koje su članice EGP-a u daljnjem oblikovanju i razvoju politika i inicijativa za jedinstveno tržište. Naglašavajući činjenicu da je bolje poznavanje Sporazuma o EGP-u u cijelom području EGP-a u interesu svih ugovornih stranaka, Vijeće EGP-a snažno je pozvalo EU i države EFTA-e koje su članice EGP-a da osiguraju da informacije o Sporazumu o EGP-u budu lako dostupne.

Rasprava o politikama – energetika i klimatske promjene

6. Održana je rasprava o politikama o *zajedničkom ispunjavanju obveza iz Pariškog sporazuma i s njima povezanih ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030*. Vijeće EGP-a pridalo je veliku važnost trajnoj bliskoj suradnji između EU-a i država EFTA-e koje su članice EGP-a u vezi s politikama u području okoliša, energetike i klimatskih promjena, posebice u kontekstu okvira klimatske i energetske politike do 2030. i Okvirne strategije za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom.

Vijeće EGP-a napomenulo je da su države EFTA-e koje su članice EGP-a i dalje ključan partner EU-a kao pouzdan dobavljač energije i naglasilo da bi se bliska suradnja trebala nastaviti i u područjima unutarnjeg energetskog tržišta, energetske sigurnosti, trgovanja emisijama, promicanja konkurentne, sigurne i održive energije s niskom razinom ugljika otporne na klimatske promjene, energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije, hvatanja i skladištenja ugljika (CCS), i hvatanja i upotrebe ugljika (CCU), kao i u ostalim pitanjima u vezi s okolišem kao što su otpad, kemikalije, upravljanje vodnim resursima i industrijsko onečišćenje.

Financijski mehanizam

7. Vijeće EGP-a naglasilo je važnost solidarnosti među zemljama Europe kako bi se svladali društveni i gospodarski izazovi te je izrazilo zabrinutost u vezi sa stalnom visokom razinom nezaposlenosti mladih u nekim državama članicama EGP-a. Vijeće EGP-a pohvalilo je pozitivan doprinos financijskih mehanizama EGP-a i Norveške za razdoblje od 2009. do 2014. i njihovih prethodnika u smanjenju gospodarskih i društvenih nejednakosti na cijelom području EGP-a. Nakon privremene primjene sporazuma o financijskom mehanizmu EGP-a i norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje od 2014. do 2021., Vijeće EGP-a pozdravilo je napredak postignut u pregovorima o memorandumima o razumijevanju između država EFTA-e koje su članice EGP-a i država korisnica u EU-u.

Kontrole kapitala

8. Vijeće EGP-a zaključilo je da je slobodno kretanje kapitala temeljna sloboda unutarnjeg tržišta i sastavni dio pravne stečevine EGP-a te je potvrdilo da se ograničenja mogu samo privremeno primjenjivati na temelju odredbi članka 43. Sporazuma o EGP-u. Vijeće EGP-a pozdravilo je napredak sveobuhvatnog plana islandske vlade za uklanjanje kontrola kapitala bez ugrožavanja gospodarske i financijske stabilnosti zemlje, posebice nedavne mjere za ukidanje kontrola kapitala za pojedince, poduzeća i mirovinske fondove.

Programi EU-a

9. Uzimajući u obzir doprinos koji su programi EU-a dali izgradnji konkurentnije, inovativnije i socijalno osvještenije Europe, Vijeće EGP-a pozdravilo je sudjelovanje država EFTA-e koje su članice EGP-a u programima relevantnima za EGP kojima su one financijski doprinosile. Vijeće EGP-a posebice je prepoznalo aktivno sudjelovanje i punu integraciju država EFTA-e koje su članice EGP-a u europski istraživački prostor te uspješno pridruživanje Norveške i Islanda vodećem programu EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020. Vijeće EGP-a i dalje će pridavati veliku važnost integraciji i usklađivanju politika država EFTA-e koje su članice EGP-a s EU-om u području istraživanja i inovacija.

Uključivanje akata EU-a relevantnih za EGP

10. Uzimajući u obzir Izvješće o napretku Zajedničkog odbora EGP-a, Vijeće EGP-a izrazilo je zadovoljstvo radom Zajedničkog odbora u osiguravanju nastavka uspješnog djelovanja i dobrog funkcioniranja Sporazuma o EGP-u.

11. Vijeće EGP-a pozdravilo je aktualne napore u svrhu smanjenja broja akata EU-a relevantnih za EGP kojima predstoji uključivanje u Sporazum o EGP-u i ubrzanja procesa uključivanja, te iako je pohvalilo sve korake poduzete posljednjih godina, Vijeće EGP-a napomenulo je da je broj akata kojima predstoji uključivanje još previsok.

12. Vijeće EGP-a pozvalo je na nastavak djelovanja kako bi se znatno i trajno smanjio postojeći zaostatak i time nastavila osiguravati pravna sigurnost i homogenost u EGP-u. Taj zajednički cilj može se postići političkom voljom i pojačanim dijalogom među relevantnim stručnjacima i tijelima. Vijeće EGP-a snažno je pozvalo sve strane da se konstruktivno uključe u pronalazak rješenja za preostala teška pitanja.

13. Vijeće EGP-a posebice je pozdravilo uključivanje u Sporazum o EGP-u trećeg paketa za unutarnje energetske tržište, pravnih akata EU-a u području ekološke proizvodnje i Uredbe o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu. Pozdravilo je napredak postignut posljednjih mjeseci u području zajedničkih pravila i normi za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova.

14. Vijeće EGP-a ujedno je istaknulo da je vrlo važno brzo i što prije uključiti i primijeniti zakonodavstvo koje nedostaje u području financijskih usluga, što obuhvaća više od jedne trećine zaostataka, kako bi se unutar ovog važnog sektora osigurali jednaki uvjeti u cijelom EGP-u.

15. Vijeće EGP-a napomenulo je kako je i dalje potreban napredak u vezi s nizom važnih neriješenih pitanja te sa zadovoljstvom očekuje što skoriji dovršetak rada, posebice u vezi s Trećom poštanskom direktivom.

16. Vijeće EGP-a napomenulo je nadalje da je u pogledu niza odluka Zajedničkog odbora prekoračen šestomjesečni rok utvrđen u Sporazumu o EGP-u koji je predviđen za ispunjenje ustavnih odredaba. Potaknulo je države EFTA-e koje su članice EGP-a na jačanje napora za što skorije rješavanje otvorenih slučajeva i za izbjegavanje takvih kašnjenja u budućnosti.

Trgovina poljoprivrednim proizvodima

17. Vijeće EGP-a primilo je na znanje da su ugovorne stranke potvrdile svoju preuzetu odvezu, sukladno članku 19. Sporazuma o EGP-u, o nastavku napora s ciljem postizanja sve veće liberalizacije trgovine poljoprivrednim proizvodima.

18. U pogledu Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Islanda o dodatnim trgovinskim povlasticama za poljoprivredne proizvode, sklopljenoga 2015., Vijeće EGP-a potiče stranke da dovrše svoje unutarnje postupke kako bi sporazum stupio na snagu što je prije moguće.

19. Vijeće EGP-a pozdravilo je parafiranje 5. travnja 2017. Sporazuma između Europske unije i Norveške o dodatnim trgovinskim povlasticama za poljoprivredne proizvode, postignut na temelju članka 19. Sporazuma o EGP-u i sa zadovoljstvom očekuje njegovo potpisivanje.

20. Vijeće EGP-a potaknulo je ugovorne stranke da nastave dijalog o preispitivanju trgovinskog režima za prerađene poljoprivredne proizvode u okviru članka 2. stavka 2. i članka 6. Protokola 3 uz Sporazum o EGP-u kako bi se nastavila promicati trgovina u tom području. U tom pogledu, Vijeće EGP-a primilo je na znanje nedavne koje su poduzeli EU i Island kako bi dodatno liberalizirali trgovinu prerađenim poljoprivrednim proizvodima, na temelju uzajamnosti, u okviru Protokola 3 Sporazuma o EGP-u. Vijeće EGP-a primilo je na znanje suspenziju pregovora između EU-a i Norveške o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.

Riba i proizvodi ribarstva

21. Vijeće EGP-a pozdravilo je privremenu primjenu Protokola o trgovini ribom i proizvodima ribarstva između Islanda i EU-a počevši od 1. kolovoza 2016. te Protokola o trgovini ribom i proizvodima ribarstva između Norveške i EU-a počevši od 1. rujna 2016.

Parlamentarna suradnja

22. Prepoznajući važnu ulogu parlamentarne suradnje u okviru EGP-a, Vijeće EGP-a primilo je na znanje rezoluciju Zajedničkog parlamentarnog odbora EGP-a usvojenu na sastanku u Strasbourgu 14. prosinca 2016. o *godišnjem izvješću Zajedničkog odbora EGP-a o funkcioniranju Sporazuma o EGP-u u 2015.*

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press